

Информација о актуелној епидемиолошкој ситуацији грознице Западног Нила на територији Републике Србије у 2023. години

Недеља 31, 30. јул–6. август 2023. године

На основу података достављених Институту за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут” (у складу са Препорукама за надзор над грозницом Западног Нила у хуманој популацији у сезони 2023. године Института за јавно здравље Србије) и лабораторијских критеријума (према препорукама Европског центра за превенцију и контролу болести) на територији Републике Србије до 6.8.2023. године регистровано је укупно 10 случајева оболевања од грознице Западног Нила у хуманој популацији. Оболеле особе су са територије Јужнобачког, Западнобачког, Севернобачког, Севернобанатског, Јужнобанатског и Сремског округа, као и једна особа која је допутовала из Немачке. Код пацијенткиње хоспитализоване у Клиничком центру Ниш, а код које је постављена сумња на оболевање од грознице Западног Нила, у току је додатна лабораторијска дијагностика у циљу потврде оболевања.

Оболеле особе су доминантно мушког пола, просечне старости око 65 година. Већина оболелих (80%) је имала неки коморбидитет (најчешће дијабетес, хипертензију). Сви до сада потврђени случајеви имају неки од облика неуроинвазивне форме болести (менингитис или енцефалитис) и налазе се на болничком лечењу.

У сезони надзора 2023. године, до 2.8.2023. године у државама Европске уније (ЕУ) и Европске економске заједнице (ЕЕЗ) пријављен је 41 случај оболевања од грознице Западног Нила у хуманој популацији и то: Италија (26), Грчка (11), Француска (три) и Мађарска (један). Регистрована су и три смртна исхода који се могу довести у везу са грозницом Западног Нила, и то у Грчкој (два) и Италији (један).

Грозница Западног Нила је сезонско обољење које се преноси убодом зараженог комарца. Главни вектор, односно преносилац вируса Западног Нила је *Culex pipiens*, врста комарца која је одомаћена и код нас. Сезона трансмисије вируса Западног Нила у Србији уобичајено траје од јуна до новембра месеца.

У циљу смањења ризика од заражавања вирусом Западног Нила, препоручује се примена мера личне заштите од убода [комараца](#), и то:

- Употреба репелената на откривеним деловима тела приликом боравка на отвореном.
- Ношење одеће дугих рукава и ногавица, светле боје.
- Препоручљиво је да одећа буде комотна, јер комарци могу да убадају кроз припијену одећу.

- Избегавање боравка на отвореном у периоду најинтензивније активности комараца – у сумрак и у зору.
- Употреба заштитне мреже против комараца на прозорима, вратима и око кревета.
- Редукција броја комараца у затвореном простору.
- По могућству боравак у климатизованим просторима, јер је број инсеката у таквим условима значајно смањен.
- Избегавање подручја са великим бројем инсеката, као што су шуме и мочваре.
- Смањење броја комараца на отвореном где се ради, игра или борави, што се постиже исушивањем извора стајаће воде. На тај начин смањује се број места на које комарци могу да положи своја јаја. Најмање једном недељно треба испразнити воду из саксија за цвеће, посуда за храну и воду за кућне љубимце, из канти, буради и лименки. Уклонити одбачене гуме и друге предмете који могу да прикупљају воду.
- У случају путовања у иностранство, поготово ако се ради о тропском и субтропском подручју, обавезно се придржавати свих наведених мера превенције.
- У случају појаве било каквих симптома који су компатибилни са неуроиназивним обликом болести, одмах се јавити изабраном лекару.

Грозница Западног Нила Мере личне заштите

Најлакши и најефикаснији начин превенције болести изазване вирусом Западног Нила је спречити увод комарца.

- Носити комотну одећу светлих боја, дугих рукава и ноговица, јер комарци убадају кроз прилијену одећу.
- Током боравка на отвореном дану и ноћу користити репеленте за кожу!
- Наносити репелент само на откривене делове тела!
- Користити само регистроване репеленте* чије су активне супстанце *N, N-Diethyl-m-tolylamide*, геранкол, уље лаванде, итд!
- Креме са UV заштитним фактором, нанети пре репелента!
- Увек пратити упутство произвођача!
- Не наносити репелент на кожу испод одеће!

- Избежавати боравак на отвореном у време најинтензивније активности комараца – у сумрак и зору.
- Избежавати подручја са великим бројем инсеката, као што су шуме и мочваре.
- Најмање једном недељно испразнити воду из саксија за цвеће и посуду за храну за кућне љубимце.
- Уклонити непотребне посуде које се пуне кишницом као што су аутогуме, боце и лименке из дворишта!
- Све посуде са водом на отвореном морају бити затворене поклопцем, јер комарци легу јаја у стајаћим водама.

- Не користити репелент код новорођенчади млађе од два месеца старости, већ их обући у одећу дугих рукава и ноговица, а колиџа, кривце и носиве заштитне мрежама за заштиту беба од комараца!
- Родитељи, нанесите репелент на своје шаке па затим на лице вашег детета!
- Не наносити репелент на шаке, уста, очи и оштећену/иритирану кожу детета!
- Пратити упутство произвођача када се наноси репелент на кожу деце!

Заштитите просторије од комараца!

- Боравите у климатизованим просторијама са затвореним вратима и прозорима или у просторијама са постављеним комарницама /заштитним мрежама против комараца на вратима и прозорима!
- Користити заштитну мрежу око кревета када:
  - просторија није климатизована,
  - просторија нема комарнике,
  - спавате на отвореном!

* Репеленти уписани на „Привременој листи биолошких производа“, Министарства за заштиту животне средине Републике Србије (www.ekologija.gov.rs/organizacija/sektor/sektor-za-organizaciju-zivotnom-sredinom/odjenje-za-hemikalije/informativne-publike-hemikalije-i-biocihne-proizvode/biocidni-proizvodi/)

www.batut.org.rs

У циљу тачног информисања Институт за јавно здравље Србије ће у складу са актуелном епидемиолошком ситуацијом, као и до сада, јавност информисати путем званичне веб стране (www.batut.org.rs) и средстава јавног информисања.